Activitatea sportivă modernă implică un volum considerabil de deplasări. Rețeaua de călătorii a sportivului zilelor noastre acoperă suprafața țării. O intrecere amplă, un campionat cu etape, o confruntare decisivă — toate acestea nu mai sînt azi posibile fără vizite reciproce între cei ce-și dispută intiietatea, de la oraș la oraș, din județ în județ. Sportivul de performanță pleacă săptămînal la drum, cutreieră țara și are ocazia s-o cunoască.

Sportul invită la mișcare — iată o axiomă. Sînt ramuri care impun circulația ca un dat : toate disciplinele practicate pe două sau pe patru roți. Dar și cele ce obligă corpul omenesc să străbată prin forțe proprii un itinerar : marșul, orientarea sau „sportul pădurilor" cum i se mai spune, alpinismul, drumeția. De la un loc la altul te pot duce și călăria sau înotul de mare fond, vislitul pe ape sau schiatul pe coclauri înzăpezite.

Turismul însuși e transhumanța vremilor noi. Dincolo de aspectele sale tot mai accentuat comerciale găsim totuși o citime importantă de sportivitate.

Făcînd bilanțul acestor gînduri raportate la intensa circulație de ordin sportiv, ne-am pus intrebarea dacă nu putem sugera o trăsătură de unire cu fundalul pe care se inscriu aceste călătorii, cu frumusețile și valorile patriei noastre. Pagina de față este rezultanta acestor gînduri, cristalizate în ideea : suma călătoriilor sportivilor noștri este patria însăși, cu geografia și adesea istoria ei !

ALEXANDRU BALACI

POARTĂ SPRE CUNOAȘTERE

● Am mai vorbit și altă dată despre hora de frumusețe a țării noastre care nu-și poate afla alți termeni de comparație decît intr-o geografie a Esteticii, fiind una dintre cele mai armonioase țări ale Planetei. Aici, în magica ei incintă, a crescut poporul român, cu rădăcinile înfipte adînc în vastele straturi geologice, ridicat spre luminile cercurilor incandescente, îndrăgostit de ritm și de cunoaștere.

● În decursul milenarei sale istorii, poporul român, în acest armonios spațiu geografic, a creat un impresionant tezaur de valori culturale, care i-au exprimat particularitățile psihice dobîndite în cursul experienței sale de viață și i-au reflectat necontenitele frămîntări și lupte.

● Acești călători neobosiți, care sînt turiștii, sînt însuflețiți de o extraordinară dorință de a cunoaște, prin atingerea directă, marile monumente care sintetizează viața și istoria poporului, nestematele culturii sale. Spațiindu-și cunoașterea geografică, turistul contemporan vrea să însuflețească aceste imense zone vizitate, cu intreaga construcție a vieții intelectuale a popoarelor locuitoare. El nu mai este satisfăcut doar de vederea „fizică", el vrea să pătrundă spre miezul fierbinte al lucrurilor și faptelor de cultură și civilizație. În felul acesta el devine mai conștient de realele dimensiuni ale lumii și spiritualității contemporane.

● Ar fi o imensă eroare ca turismul să fie considerat doar prin caracteristica sa economică. Dimpotrivă, este mai importantă latura culturală a activității sale, care favorizează la maximum schimbul de valori, cunoașterea reciprocă a structurilor spirituale, împărtășirea din patrimoniul creat de fiecare popor cu specificul său național. Turismul cultural este o uriașă poartă deschisă spre cunoașterea lumii.

● Turismul este mijloc și de odihnă dar și de educație permanentă.

GEOGRAFIA ȚĂRII CU RUCSACUL ÎN SPATE

— *Profesorul biolog Aurelian Pițu afirma cu prilejul unui interviu :* „Orice excursie, ca dealtfel orice activitate turistică, trebuie să urmărească două direcții principale : plăcerea, destinderea intelectuală și fizică, pe de o parte, și cunoașterea, instruirea, pe de altă parte...". *V-am ruga, tovarășe* Vasile Vintilă, *în calitate de vicepreședinte al agenției B.T.T. București, să ne spuneți cum se regăsește această idee în programele de excursii oferite tinerilor ?*

— Participanții la acțiunile noastre — elevi, studenți, muncitori — au putut să constate că în program figurează nu numai activități recreative, ci și excursii vizînd cunoașterea localităților întilnite. În afară de tradiționalele vacanțe la mare sau la munte, de o largă audiență se bucură ceea ce noi numim „turismul tematic". Această formă de excursie, pe care punem un accent deosebit și căreia vrem să-i asigurăm un caracter de masă, acoperă toate zonele țării. În ce constau asemenea programe ? *Vizite la case memoriale și locuri legate de lupta P.C.R. în ilegalitate, de lupta poporului nostru pentru libertate* — exemple tipice fiind traseele București — Doftana, București — Mărășești ș.a. ; *vizite la diferite obiective industriale, pentru cunoașterea noilor realizări ale societății noastre socialiste :* București — Curtea de Argeș — barajul Vidraru ; București — Pitești — Tirgoviște ; București — Porțile de Fier ș.a. De un interes deosebit s-au bucurat în acest an *excursiile la locurile memoriale amintind de Războiul de independență și de răscoala țăranilor din 1907.* Faptul că tineretul este dornic să-și cunoască țara este ilustrat și de împrejurarea că pînă acum au luat parte la diverse asemenea excursii peste 30 000 de bucureșteni.

Elevi bucureșteni la o excursie cicloturistică spre Dunăre, organizată de agenția B.T.T. în cinstea centenarului Independenței.

Călătorind pe cărările multiple ale sportului

CU CE RĂMÎNEM DIN DEPLASĂRI ?

Lectorul univ. **Vasile Geleriu** este ceea ce se cheamă un antrenor-pedagog. Altfel spus, un om care nu și-a limitat niciodată activitatea, în calitate de specialist în baschetbal la **Universitatea Cluj-Napoca**, la aceea de simplu tehnician, ci — folosind sistematic fiecare deplasare a echipei, divizionară A, situată de 5 ani consecutiv pe locul 3 — a contribuit la lărgirea continuă a orizontului cultural al sportivilor pe care-i instruiește. Cum ? Să-i dăm cuvîntul :

„Prin consens, jucătorii mei înțeleg că fiecare deplasare trebuie să însemne — dincolo de dorita victorie sportivă — un prilej de cunoaștere, de învățăminte. De aici planificarea strictă a unor obiective. De pildă, săptămîna trecută am jucat la Oradea. Bucuria unei duble victorii a fost completată cu vizitarea localității Băile Felix, una dintre cele mai renumite stațiuni balneare din țară. O zi în care am colindat toate pavilioanele așezării din vecinătatea municipiului Oradea, ne-am edificat, prin intermediul medicilor, asupra afecțiunilor ce își pot găsi leac acolo. La Brașov, cînd facem popas, revedem muzeul orașului, urcăm la Poiana, mereu mai tînără și mai frumoasă, admirăm impozanta construcție medievală care este Biserica Neagră. La Iași nu scăpăm niciodată prilejul de a colinda prin Păcurarii lui Creangă, Copoul lui Eminescu sau cartierele noi care au redimensionat orașul de pe Bahlui. La Tg. Mureș ne rezervăm bucuria de a audia un concert simfonic în splendida sală a Teatrului de Stat. La Constanța pașii ne poartă spre statuia lui Ovidiu, la acvariu, în portul maritim care își sporește an de an măreția. La Timișoara, colegii noștri ne oferă prilejul de a cunoaște tot ce se construiește în „cartierul studențesc" din preajma romanticei zone a Begăi. Ajungem astfel la un schimb de experiență non-stop, util și pentru unii, și pentru alții. Deseori, după aceste peripluri ale echipei, reintorși acasă, purtăm vii discuții, capitol la care mai ales Roman, Moisin, Crăciun, Rühring și Barna manifestă foarte mult interes. A vizita orașele în care jucăm, a le cunoaște frumusețile, cu trecutul de luptă al poporului și prezentul socialist, rămîne o trăsătură esențială a activității noastre, o dovadă a înțelegerii mai largi, sociale, a noțiunii de sportiv sau antrenor".

★

Un asemenea exemplu e lăudabil, pe cît de încurajator, cînd ne gîndim la desele cazuri în care **echipe de tineri sportivi în deplasare își pierd vremea prin hoteluri sau restaurante, în așteptarea întrecerii sportive, în loc să folosească prilejul pentru a cunoaște mai de aproape valorile istorice, edilitare, sociale și culturale ale localităților prin care trec.** Cît de trist trebuie să fie să te întorci în orașul tău de baștină dintr-o călătorie și fiind întrebat ce ai văzut pe acolo să nu poți răspunde mai mult decît descriind pereții interiori ai unei săli de sport sau socotind dimensiunile unei arene.

Un rol important în acest domeniu revine pedagogilor, antrenorilor, însoțitorilor maturi ai grupelor de tineri sportivi. Menirea acestora nu se reduce la aceea de a crea condițiile tehnice și tactice necesare unei victorii, ci și aceea de **a forma — prin sport și pe cărările lui multiple — cetățeni adevărați, tineri cultivați la căldura valorilor și frumuseților acestei patrii care este a noastră a tuturor.**

AMENAJĂRI SIMPLE LA LOCURILE DE POPAS

Crește cu fiecare an numărul celor care — cu rucsacul în spate sau cu autoturismul — doresc să vadă comorile de frumusețe ale patriei. Și nu puțini sînt cei care, odată ajunși la locurile de popas, simt nevoia să petreacă măcar cîteva clipe în compania sportului. Iată de ce am solicitat opinia ing. **Ion Chirilă**, de la Serviciul de construcții al C.N.E.F.S., în legătură cu unele amenajări sportive ușor de realizat :

— Intrucît în preajma motelurilor, a campingurilor și a unor obiective mult vizitate de turiști există cel mai adesea suficient spațiu, aș sugera celor interesați ca pe aceste locuri să se amenajeze o serie de terenuri sportive simple, pentru a veni astfel în întîmpinarea dorinței firești a turiștilor de a se dezmorți, de a se juca puțin, de a face sport. Se pot realiza, fără cheltuieli prea mari, un teren de volei, sau trei terenuri de volei cuplate pentru a se putea juca, după dorință, și handbal, tot aici existînd și posibilitatea disputării unor partide de tenis. De asemenea, se poate amenaja o popicărie nepretențioasă cu două piste, descoperită, a cărei realizare este destul de simplă. Totodată, se pot instala : o bară fixă, un portic de gimnastică, o bîrnă de lemn (poate chiar un bușteau doborît). Un scurt traseu de cros prin pădure, marcat ca la concursurile de orientare, ar face plăcere multor excursioniști. În ceea ce privește echipamentul, un micro-centru de închiriere ar rezolva și această problemă. Sînt numai cîteva soluții care, puse în practică, ar fi bine primite de turiști.

LA DRUM, CU „BUSOLA DE AUR"

Expedițiile „Cutezătorii", intrate în tradiția manifestărilor de vacanță ale pionierilor, reprezintă acțiuni deosebit de interesante și de instructive. Istorie, arheologie, folclor, etnografie, mineralogie, turism — iată doar cîteva dintre domeniile care au stat în atenția celor peste 2 800 de echipaje, cu aproape 30 000 de mici turiști, care au străbătut și în această vară cărările patriei. La precedenta ediție a competiției, trofeul „Busola de aur" *a revenit echipajului* „Florile Carpaților" *de la* Școala generală nr. 1 *din comuna* Nicolae Bălcescu *din județul Bacău. Stăm de vorbă cu căpitanul expediției, eleva* Daniela Foltache. ● Din cine a fost compusă echipa ? — *Din 15 fete, colege de școală.* ● Ce trasee ați urmat ? — *Destul de lung, de aproape 1 000 km, în zona Munților Apuseni.* ● Ce v-a plăcut mai mult ? — *Peștera Scărișoara, Cetățile Ponorului, monumentele istorice din Cluj-Napoca și Alba Iulia și încă multe altele.* ● Ce activitate ați mai desfășurat ? — *Printre altele, culegeri de folclor la Ocoliș, Posada, Pietroasele, documentare în domeniul cusăturilor naționale.*

O ultimă întrebare adresată profesorului de educație fizică Dumitru Miron, *conducătorul expediției* ● Ce a însemnat cîștigarea „Busolei de aur" ? — *Rezultatele expedițiilor noastre, efectuate cu echipaje de fete și de băieți, cu precădere în Apuseni și în împrejurimi, pot fi văzute și în expoziția permanentă organizată la școală. Cîștigarea „Busolei" a însemnat și... cîștigarea unor noi adepți pentru turism, pentru această activitate cu multiple valențe instructiv-educative.*

„Cutezătorii" fac noi adepți

...ȘI PRIN LECTURĂ

Literatura turistică beneficiază, prin pana inegalabilă a unor scriitori ca Mihail Sadoveanu, Gala Galaction, Calistrat Hogaș și a altor mari prozatori, de minunate pagini închinate milenarei frumuseți a patriei noastre. Tradiția acestora este continuată prin strădaniile editurii „Sport-Turism", astfel că cititorii de azi pot găsi în librării, alături de rediții, noi lucrări dedicate diferitelor zone ale țării, avînd o tematică bogată, mult diversificată.

De o bună apreciere se bucură cărțile din colecțiile „Cîntarea României", „Munții noștri", „Ghiduri județene", „Vacanța și sănătatea", ca să numim doar cîteva, la care se adaugă și alte lucrări de interes general din domeniul turismului.

Pagină realizată de
Victor BĂNCIULESCU,
Tiberiu STAMA
și Emanuel FĂNTĂNEANU